

Τίτλος Μαθήματος: Εικαστική Παιδαγωγική

Κωδικός μαθήματος (KT0101)

Όνομα διδάσκοντα: Μαγουλιώτης Απόστολος, amagouliotis@uth.gr

Είδος Μαθήματος: Υποχρεωτικό

Εξάμηνο: 1^ο και 2^ο

Μονάδες ECTS: 6

Περιγραφή του μαθήματος – σκοπός και στόχοι: Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση παραγόντων στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων για τις Εικαστικές Τέχνες στο χώρο της εκπαίδευσης. Στοχεύει α) στην ανάπτυξη της παρατηρητικότητας και της φαντασίας, που συμβάλλουν αποφασιστικά στην εικαστική έκφραση, β) στην θεωρητική και στην πρακτική κατάρτιση των φοιτητών σε ο, τι αφορά στη μεθόδευση και γ) στην οργάνωση δραστηριοτήτων της εικαστικής δημιουργίας γενικά και ειδικά κατά την προσχολική ηλικία. Το μάθημα έχει ως κύριο σημείο την ανάπτυξη της εικαστικής δημιουργίας των φοιτητών ως μελλοντικών εκπαιδευτικών της προσχολικής ηλικίας. Προσεγγίζονται ορισμένες εποχές της ιστορίας της τέχνης για ανίχνευση παραγόντων εικαστικών δημιουργιών. Ειδικά παρουσιάζεται εικαστικό εποπτικό υλικό, για ενημέρωση και ως κίνητρα ενεργοποίησης της παρατήρησης και της φαντασίας. Επίσης χρησιμοποιούνται υλικά της τέχνης του σχεδίου και των κατασκευών, για κατανόηση των μορφικών εικαστικών στοιχείων. Οι φοιτητές καθοδηγούνται σε συμβολικές, ρεαλιστικές και συναισθηματικές εικαστικές αναπαραστάσεις. Διερευνούνται, αξιολογούνται και κρίνονται οι αξίες της φύσης και των εικαστικών τεχνών ως στοιχείων απαραίτητων στη ζωή των ανθρώπων. Όλες οι συναντήσεις, ολοκληρώνονται με εφαρμογές και αξιολογήσεις διδακτικών δραστηριοτήτων και στρατηγικών για συγκεκριμένα παραδείγματα εννοιών και φαινομένων της εικαστικής δημιουργίας.

Αξιολόγηση: Οι φοιτητές αξιολογούνται υποχρεωτικά: α) από τις δραστηριότητες που εφαρμόζονται σε κάθε συνάντηση του μαθήματος (ατομικός φάκελος από εικαστικά έργα) και β) από τις γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να ασχοληθούν και με επιλεγόμενες εργασίες διερεύνησης.

Διδακτική Μεθοδολογία: Συζήτηση-εργαστηριακές ασκήσεις βιωματικής κατανόησης - εισαγωγή θεωρητικών ζητημάτων – αξιολόγηση και αναστοχασμός.

Διδακτέα - εξεταστέα ύλη και βιβλιογραφία του μαθήματος: Ως διδακτέα και εξεταστέα ύλη του μαθήματος θεωρούνται τα περιεχόμενα των σεμιναρίων (διαλέξεις, ασκήσεις) και τα κείμενα των διδακτικών συγγραμμάτων.

Λέξεις κλειδιά: Παρατήρηση και φαντασία, απεικονίσεις μορφών ανθρώπου, ζώων, φυτών κ.ά., ανάπτυξη σχεδιαστικής ικανότητας, συζήτηση, κρίση και αξιολόγηση.

Διάγραμμα περιεχομένων του μαθήματος:

1^η Εβδομάδα

- Εισαγωγή

2η. Εβδομάδα

- Το παιδικό σχέδιο και ανάγκες εικαστικής δημιουργίας

3η. Εβδομάδα

- Μέθοδοι ανάπτυξης σχεδιαστικής ικανότητας (συζήτηση, παρατήρηση, κρίση και αξιολόγηση)

4η. Εβδομάδα

- Τα τυχαία εικαστικά μορφήματα

5η. Εβδομάδα

- Τεχνικές εικαστικών διαφοροποιήσεων

6η. Εβδομάδα

- Απεικόνιση της μορφής τους ανθρώπου (μνήμης, συζήτησης, παρατήρησης)

7η. Εβδομάδα

- Απεικόνιση της μορφής του ανθρώπου (Αφαιρετική, συμβολική)

8η. Εβδομάδα

- Απεικόνιση της μορφής του ανθρώπου (Ρεαλιστική, εκφραστική)

9η. Εβδομάδα

- Απεικονίσεις κεφαλιού ανθρώπου (μνήμης, παρατήρησης, έκφρασης)

10η. Εβδομάδα

- Απεικονίσεις κεφαλιού ανθρώπου (Ρεαλιστική, εκφραστική, φανταστική)

11η. Εβδομάδα

- Απεικονίσεις ζώων

12η. Εβδομάδα

- Απεικονίσεις φυτών

13η. Εβδομάδα

- Απεικονίσεις μορφών από το Φυσικό και Τεχνικό περιβάλλον

(Ο διδάσκων μπορεί να προβαίνει σε αλλαγές στα περιεχόμενα του μαθήματος.)

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Μαγουλιώτης, Α. (2014). *Εικαστική Παιδαγωγική*. Αθήνα: Συμμετρία

Μαγουλιώτης, Α. (2007). *Εικαστικές Δημιουργίες, μέσα από την Παρατήρηση και την Φαντασία*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Μαγουλιώτης, Α. (1989). *Αρχή του σχεδίου και μέσα έκφρασης*. Αθήνα: Gutenberg.

Μαγουλιώτης, Α. (1994). *Το μπλοκ της φαντασίας*. Αθήνα: Gutenberg.

Βάος, Α. (2000). *Εικαστική αγωγή στην Ελληνική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Eisner, E. (1999). *Αναλυτικά προγράμματα και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών*, εισαγ. επιμ. Χρ. Θεοφιλίδης & Ανδρ. Κουρτέλλας. Λευκωσία.

Malchioldi, A. C. (2009). *Κατανοώντας τη ζωγραφική των παιδιών*, μτφ. Χρ. Ξενάκη, Λ. Παπαδοπούλου. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τόμας Γ. κ.ά., 1997, *Η ψυχολογία του παιδικού σχεδίου*, μτφ. Φ. Μπονώτη. Αθήνα: Καστανιώτης.

Schirrmacher, R. (1998). *Τέχνη & Δημιουργική Ανάπτυξη των παιδιών*, μτφ. Τ. Γαζεριάν. Αθήνα: Ιων.